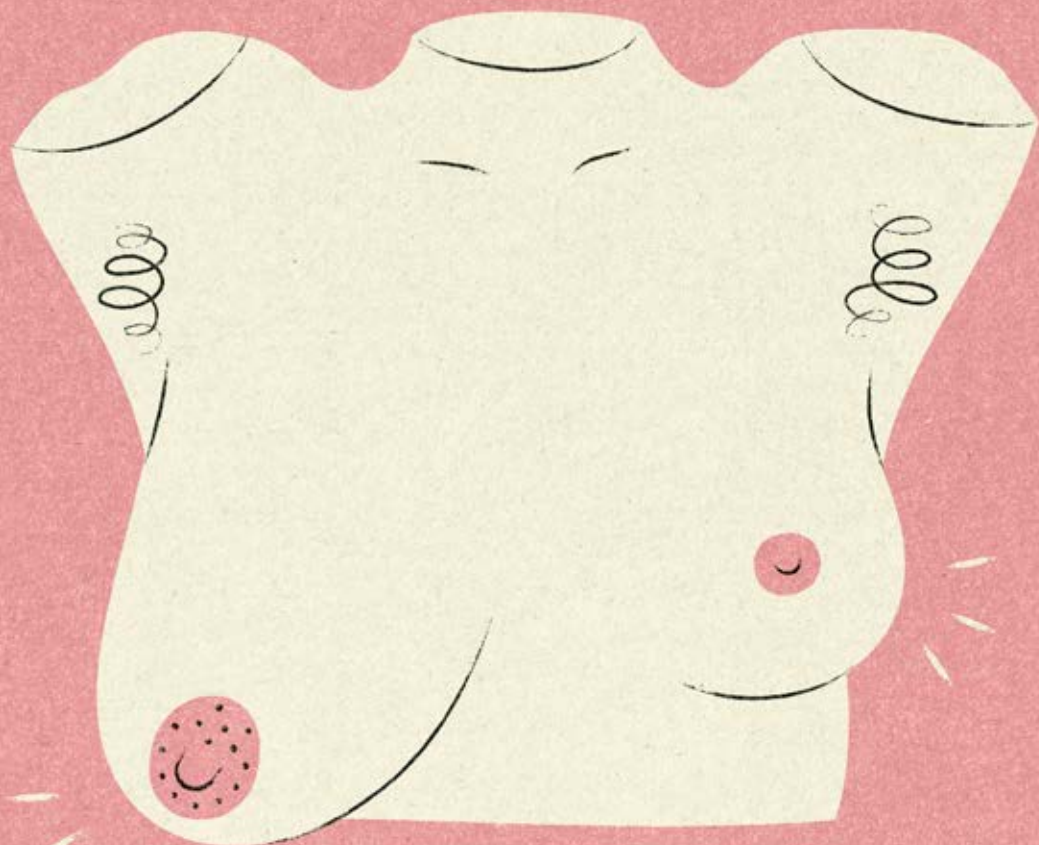

TISSSI- LOGIA

TIETOTEOS RINTOJEN MERKITYKSISTÄ,
MYYTEISTÄ, PAINOLASTISTA JA VAPAUTUMISESTA

PINJA MERETOJA

Tammi

Kiitän työni tukemisesta Taiteen edistämiskeskusta, Suomen Kulttuurirahastoa ja FOT ry Freelance-graafikoita.

1. painos

Teksti, kuvitus ja graafinen suunnittelu: Pinja Meretoja

© Pinja Meretoja ja Tammi 2025

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-6667-1

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

SISÄLLYS

SIIS KETÄ KIINNOSTAA JOTKUT TISSIT?	10
TISSIT KAUTTA AIKOJEN	14
TISSIEN ANATOMIA.	48
MIKSI TISSIT?	52
MAITOTISSIT	62
TISSIT LÄÄKETIETEEN KOURISSA	82
TISSIT TULEE AIEMMIN KUIN ENNEN	100
TISSIEN PUKEMINEN	110
TISSIEN LOPUTON KUVAVIRTA	130
TISSIEN MUOKKAUS	140
TISSIEN VAPAUTUS	158
LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	180

KYLLÄ, TISSI ON MYÖS KUNTA ITALIAN SARDINIASSA,
MUTTA TÄSSÄ KIRJASSA PUHUTAAN ERI JUTUSTA.

TÄMÄ KIRJA ON OMISTETTU
BOOBSEILLE, MUNKEILLE, DAISAREILLE JA TISULEILLE.

BOSAT, MELONIT, MEIJERIT, LÄPYSKÄT, MAITORAUHASET.

ANDERSONIT, BONGOT, HINKIT,
KANNUT, LOLLOT, KÄRPÄSLÄTKÄT,
PUSKURIT JA TENTAAKKELIT.

SIINÄ VÄHÄN NIMIÄ LÄMMITTELYKSI.
OTA JA KÄYTÄ MIELESI MUKAAN. TAI KEKSI PAREMPIA.

RINTA

KUULOSTAA JOTENKIN
KLIINISELTÄ.
RINTOJA TUTKII LÄÄKÄRI,
JA USEIN NIIHIN LIITTYY
HUONOJA UUTISIA,
NIIHIN VOI TULLA
SYÖPÄ.

BOSAT

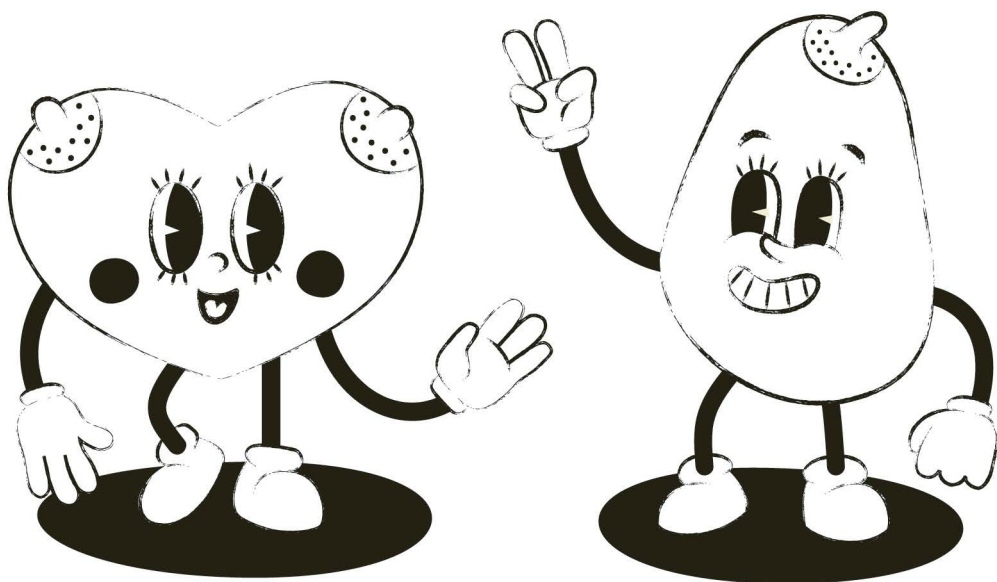
TAAS ON SELLAISET
TÄYDELLISEN PYÖREÄT,
POMPAHTELEVAT
JA VITSIKKÄÄT.
EI NIITÄ VOI OTTAA
VAKAVASTI.

POVI

ON KAINOLLA
NEIDOLLA JA
SIITÄ KIRJOITETAAN
YLEVIÄ RUNOJA.

TISSI TUNTUU SOPIVAN ARKISELTA. SIINÄ EI OLE VAHVAA
LATAUSTA SUUNTAAN TAI TOISEEN. NIINPÄ KÄYTÄN SITÄ.

TERVETULOA TISSIEN IHMEELLISEEN MAAILMAAN!

TOIVOTTAVASTI VIINDYT.

TISSI? SIIS HÄH?

KIELITOIMISTON SANAKIRJA TOTEAA RINTA-SANASTA:

1. VARTALON YLÄOSAN ETUPUOLI,
RINTAKEHÄ; RYNNÄS;
MYÖS ELÄINTEN VASTAAVA RUUMIINOSA.

2. VARS. MON. NAISEN NISÄ;
VRT. POVI, RYNNÄS, TISSI.

3. ETU-, RINTAOSA, RINNUS.

4. RINTA RINNAN (HARV. YHTÄ RINTAA)
RINNAKKAIN; SAMANAIKAISESTI, YHDESSÄ.

KIELITOIMISTON SANAKIRJAN SELITYS TISSI-SANASTA:

ARK. RINTA (2), NISÄ.

TÄSSÄ KIRJASSA KESKITYTÄÄN MAITORAUHASTISSEIHIN.
NIITÄ KASVAA YLEENSÄ KAKSI KAPPALETTA
CISNAISTEN* ETUMUKSEEN. JOSKUS MYÖS
MIESTEN JA MUUNSUKUPUOLISTEN.

*CISUKUPUOLINEN IHMINEN KOKEE OMAKSEEN SUKUPUOLEN,
JOHON HÄNET ON SYNTYMÄSSÄ MÄÄRITELTY KEHONSA PERUSTEELLA.
CISMIES ON SYNTYMÄSSÄ MÄÄRITELTY POJAKSI. CISNAINEN ON SYNTYMÄSSÄ MÄÄRITELTY TYTÖKSI.

CIS ON VASTAKOHTA SANALLE TRANS; SANAT OVAT ALKUAAN LATINASTA,
JOSTA TULEVAT NIIDEN MERKITYKSET "TÄLLÄ PUOLELLA" JA "TOISELLA PUOLELLA".

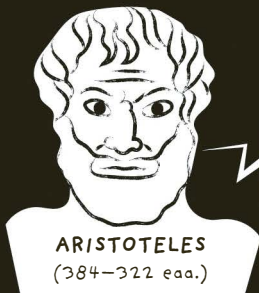
NAINEN? TUPLA-HÄH?

KIELITOIMISTON
SANAKIRJA SELITTÄÄ SANAN
NAINEN NÄIN: "TÄYSIKASVUINEN
NAISSUKUPUOLTA OLEVA IHMINEN".

SANALLA NAINEN ON
PSYKOANALYYTTISESSA KIRJALLISUUDESSA KOLME MERKITYSTÄ:

1. BIOLOGINEN, ANATOMINEN SUKUPUOLI.
2. PSYYKKINEN IDENTITEETTI, JOKA VOI OLLA ERI KUIN ANATOMINEN TAI SYNTYMÄSSÄ MÄÄRITELTY SUKUPUOLI.
3. SUKUPUOLIROOLI, SOSIAALINEN KONSTRUKTIO.

ARISTOTELES
(384–322 eaa.)

NAARAS ON
NAARAS, KOSKA
SILTÄ PUUTTUU
TIIETTYJÄ
OMINAISUUKSIA.

NAINEN ON
EPÄONNISTUNUT
MIES JA SATTUMAN-
VARAISESTI
MUODOSTUNUT
OLENTO.

TUOMAS
AKVINOLAINEN
(1225–1274)

SIMONE
DE BEAUVOIR
(1908–1986)

NAINEN
SAI ALKUNSA
MIEHEN KYLKI-
LUUSTA.

ONKO NAISIA?

NAISEKSI
EI SYNNYTÄ,
NAISEKSI
TULLAAN.

SUKUPUOLI ON
PERFORMATIIVINEN.
SITÄ TUOTETAAN
DISKURSIIVISESTI
JA JATKUVILLA
TOISTOILLA.

JUDITH
BUTLER
(1956–)

OKEI, AIKA ERILAISIA
NÄKEMYKSIÄ TYYPEILLÄ.

ARVON
KANSSANISÄKKÄÄT,
KÄYTÄN TEOKSESSA
KÄSITTEITÄ NAINEN JA
MIES, VAIKKA JUTTU
EI OLE LÄHIMAINKAAN
NIIN BINÄÄRINEN TAI
YKSINKERTAINEN.

BIOLOGISTEN
OMINAISUUKSIEN PERUSTEELLA
MÄÄRITELTY SUKUPUOLIJAKO
ON MONITIETEELLISESTI KYSEEN-
ALAISTETTU KONSEPTI.

T. TÄMÄN KIRJAN
TEKIJÄ

YHTEISKUNTAMME KIRJOITTAMATTOMIEN SÄÄNTÖJEN MUKAAN IHMISET OVAT **JOKO NAISIA TAI MIEHIÄ** JA HEIDÄN TULISI **KÄYTTÄYTYÄ** NAISILLE JA MIEHILLE **TYYPILLISELLÄ TAVALLA**.*

TÄMÄN **NORMIN** MUKAAN SUKUPUOLET OVAT **MUUTTUMATTOMAT** JA **TOISTENSA VASTAKOHDAT**.

ON KUITENKIN **PALJON IHMISIÄ**, JOTKA EIVÄT KOE **SYNTYMÄSSÄ MÄÄRITELTYÄ** SUKUPUOLTA OMAKSEEN TAI JOIDEN SUKUPUOLI, SEN **ILMAISU** JA **KOKEMUS** EIVÄT KAIKIN TAI JOLLAIN TAVOIN VASTAA **NORMATIIVISIA KÄSITYKSIÄ** SUKUPUOLESTA*. NIINPÄ OSA IHMISTÄ MÄÄRITTELEE KUULUVANSA JOHONKIN **SUKUPUOLIVÄHEMMISTÖÖN**, KUTEN **TRANSUKUPUOLISET**, **TRANSVESTIITIT** TAI **MUUNSUUKUPUOLISET***. **INTERSUKUPUOLISUUS** TAAS TEKEE NÄKYVÄKSI SEN, MITEN IHMISIÄ **EI VOI BIOLOGISESTIKAAN** LUOKITELLA KAHTEN TOISEN POISSULKEVAAN SUKUPUOLEEN.

*SETA

**SIIS KETÄ
KIINNOSTAA
JOTKUT
TISSIT?**

VAUVOJA NE KIINNOSTAVAT TAKUULLA.

JA TAITEILIJOITA.

JA ONNEKSI MYÖS LÄÄKÄREITÄ.

MORAALINVARTIJAT OVAT OLLEET
NIISTÄ TO-DEL-LA KIINNOSTUNEITA.

SAMATEN PORNOTEOLLISUUS.

JA VAATETEOLLISUUS.

MONILLE TISSIT OVAT JONKINLAINEN
SEKSISYMBOLI, JOPA
FETISSI.

MUTTA NIIN EI OLE
JOKA PAIKASSA.

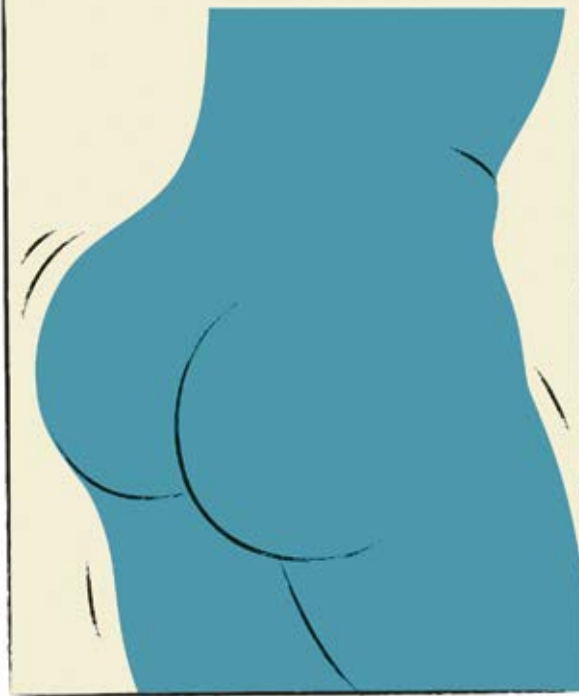
KIINASSA PIENET JALAT OLIVAT
PITKÄÄN SE JUTTU.

JAPANISSA NISKA ON MONISTA
SIETÄMÄTTÖMÄN SEKSIKÄS.

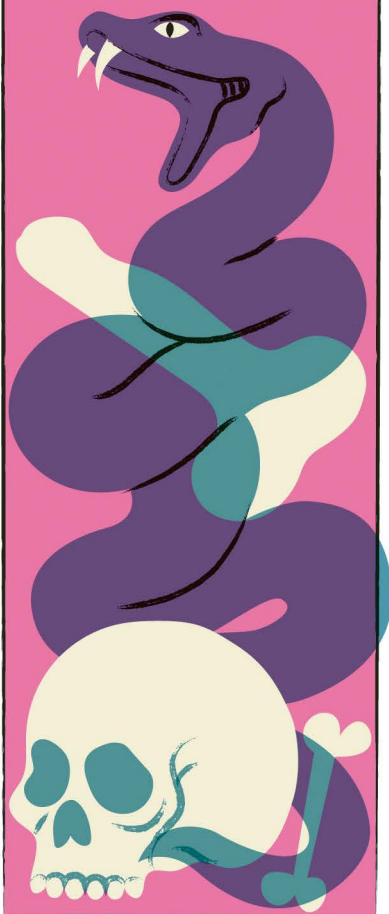
MONISSA AFRIKAN JA KARIBIAN ALUEEN MAISSA
SEKSIKKÄIMMÄKSI KEHONOSAKSI SAATETAAN SEN
SIJAAN KOKEA **PERSE**, BOOTYLICIOUS!

SEN Sijaan länsimaissa kulttuureissa tissit ovat aina herättäneet huomiota. Niitä himoitaan, kommentoidaan ja arvostellaan.

Usein ne yhdistetään seksuaalisuuteen ja pornografiaan, mutta ne symboloivat myös sairautta, kuolemaa ja syntiä.

Niitä on käytetty niin poliittisiin, uskonnollisiin kuin kaupallisiinkin tarkoituksiin läpi vuosisatojen.

Katsotaanpa siis, mitä kaikkea tissit tarkoittavat, edustavat ja saavat aikaan.

Koska menneisyys on avain nykyisyyteen, mennäänpä ajassa vähän taaksepäin.

**TISSIT
KAUTTA
AIKOJEN**

TISSEIHIN LIITTYY MIELENKIINTOISIA ASENTEITA JA TABUJA,

JOTKA KUMPUAVAT IHMISKUNNAN HISTORIASTA.

TISSEJÄ JA ÄITIYTTÄ PALVOTTIIN ERITYISESTI ESIHISTORIAALLISENA AIKANA.
TISSIT JA IMETYS SYMBOLOIVAT PYHYYYTTÄ, ELÄMÄÄ JA LUONTOA.

ITSE ASIASSA MAAILMAN ENSIMMÄISELLÄ
TUNNETULLA ESITTÄVÄLLÄ VEISTOKSELLA
ON AIKAMOISET BOOBSIT.

TÄMÄ NOIN 35 000–40 000 VUOTTA VANHA
MAMMUTINLUUVEISTOS LÖYDETTIIN
HOHLE FELSIN LUOLASTA SAKSASTA.

PIENIÄ TISSIKKÄITÄ NAISFIGUUREJA
ON LÖYDETTY KALLIOLUOLISTA YMPÄRI
EUROOPAN.

WILLENDORFIN VENUS
(n. 23 000 eaa.)

DOLNÍ VĚSTONICEN
VENUS (n. 27 000 eaa.)

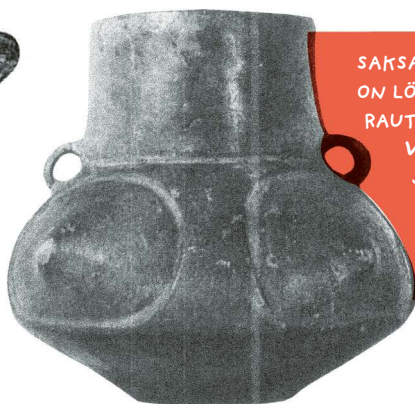
LÄSKI RULETTAA!
IHANNEVARTALO ON
AIKA- JA KULTTUURI-
SIDONNAINEN JUTTU!

FIGUURIEN USKOTAAN LIITTYNEEN
HEDELMÄLLISYYDEN PALVONTAAN.

Tšekistä on löydetty muhkein rinnoin
varustettu mammutinluinen
sauva ja rintapareiksi
veistettyjä helmiä.
(n. 30 000 eaa.)

Saksasta
on löydetty
rautakautisia
vaaseja,
joissa on
neljä tai
kuusi
rintaa.

EHKÄ ESINEITÄ KÄYTETTIIN **USKONNOLLISISSA KULTEISSA.**
EHKÄ NE NÄYTTIVÄT TÄLTÄ?

JOKA TAPAUKSESSA: ANTIIKIN AIKANA TISSEJÄ EI PEITELTY HÄPEILLEN. ESIMERKIKSI KREETAN SAARELLA KUOISTANEESSA MINOLAISESSA KULTTUURISSA (3200–1100 EAA.) NAISET HENGAILIVAT TISSIT PALJASTAVISSA VAATTEISSA JA HEILLÄ OLI MYÖS YHTEISKUNNALLISTA VALTAA.

FRESKO KNOSSOKSEN PALATSISTA

EIPÄ TULE
TISSIIHIKI!

MINOLAINEN
KÄÄRMEJUMALATTAREN PATSAS

EHKÄ NAISET PALJASTIVAT TISSINSÄ VAIN USKONNOLLISTEN MENOJEN AIKANA, TAI EHKÄ AVOIMET LIIVIT OLIVAT MINOLAINENNAISTEN NORMIVAATE, SIITÄ EI OLE VARMUUTTA.

ME VAIN JEESITÄÄN.
HOIDA SINÄ TÄRKEÄT
HOMMAT.

TIEDONTÄYTEINEN
SARJAKUVATEOS NAISKEHON
PEHMEISTÄ MÖLLYKÖISTÄ,
JOITA NAISEUDEN SYMBOLEIKSIKIN KUTSUTAAN.

TISSIT EIVÄT OLE MIKÄ TAHANSA RUUMIINOSA,
NE MÄÄRITTÄVÄT JOPA TAKSONOMISEN LUOKKAMME:
OLEMME NISÄKKÄITÄ. HARVA RUUMIINOSA ON KUITENKAAN
YHTÄ **SEKSUALISOITU** KUIN NAISTEN RINNAT. TEOS RUOTII
NAISEN JA TISSIEN **ASEMAA YHTEISKUNNASSA** JA KAIKENLAISIA
SOPIVUUDEN RAJOJA. TISSIT VAELTAVAT LÄPI KULTTUURI- JA
TAIDEHISTORIAN, BIOLOGIAN JA EKSISTENTIAALISEN TARKOITUKSENSAKIN.

9 789520 466671

www.tammi.fi

85.32

ISBN 978-952-04-6667-1